

Christian Christiansen:

Fór til Danmarkar við 6 tonsara

Tveir av teimum vakrastu gravsteinunum í gamla kirkjugarði eru teir hjá Christian Christiansen og seinnu konu hansara Rakul. Christian var vanligi kallaður loðsurin. Í hesum liggur, hvat starv hann hevur havt. Hann hevur verið nakað av einum ævintýrara. Hansara mest merkisverda ferð mundi vera, tá ið hann við motorbátinum Louisa sigldi til Keypmannahavnar at luttaka í eini fiskivinnuframsýning

Óli Jacobsen
olij@sosialurin.fo

Ólavsøkumorgun 1912 lá motorbáturin hjá Krisjani í Dali við tjaldursmerkinum blaktrandi frá mastrartoppinum.

Menninir, sum gingu sær oman í handilin í Vágsbotni at fáa sær eina øl at byrja ólavsøkuna við, kveittu út á Vág og hildu fyr: “Ná, Louisa er afturkomin. Nær man hon vera komin? Hevur tú sæð nakran av teimum?”

Nei, enn hevði eingin sæð teir. Kvældið fyr hevði eingin Louisa verið, so teir mundu vera innkomnir í dimminum.

Og tað var ikki undarligt, um tað varð tosað um at Louisa var afturkomin. Tí hesin báturin, sum ikki var størri enn so, at kjølurin var 26 fótur, hevði verið um stórhavið og luttikið í fiskiskapsframsýning í Keypmannahavn.

“So lati eg ein motorbát gera”
Ein sunnudag um várið

1912 sótu teir úti hjá Kristjani í Dali og tosaðu um ymiskt. Johan Restorff, versionur Krisjan, var inni, og talan fall á, at fiskiskapsframsýning skuldi verða í Keypmannahavn í juli sama ár. Johan helt tá fyr, at Føroyingar áttu at vera uppi í har. Kristjan í Dali var beinan vegin fúsar og kundi haft hug at farið við einum seksmannafari, sum skuldi verið róð niður. Men tað hildu teir vera ov nógv avgjørt. “Íðan,” helt Kristjan í Dali, “so lati eg ein motorbát gera!”

Og ikki var langt millum hugskot og verk hjá honum. Sama dag var hann hjá Liasi í Rættará og bað hann byggja sær ein motorbát. So væl lá tað fyr, at teir beint tá høvdu strekt ein 26 fots kjøl til motorbát úti í Álakeri, og avgjørt varð, at Kristjan í Dali skuldu hava hendan batin. Ein gamlan motor fingur teir vestan úr Vágum, og ein junidag fór Louisa, sum báturin varð nevndur, av bakkastokki.

Longu annan dagin eftir lá Louisa á vanni og snaraði sær einar tvær reisir fyr í vita um kumpassin - ein lítill bátakumpassin - var í rættlagi, og so varð kósin sett eftir Hetlandi.

Uttan nakað hóvasták, við einum snøggleika, sum sermerkti teir gomlu, var avgerðin tikin, og ferðin - ein vandafull ferð um stórhavið - byrjað.

Við á ferðini vóru umframt Kristjan í Dali sjálvan, sonurin Sofus, Hannimann hjá Mikkjali, Jákup Hans hjá Kaldsdbakspeturi og Harald Joensen, seinni kendur sum Harald á Sjómansheiminum. Ein sonur hansara var J.K. Joensen, smiðurin í Vágum.

Frásøgnin hjá Sofusi:

Tað var gott landsynningsveður, tá ið vit fóru, men toka og tung alda. Vit settu kós eftir Muckle Flugga í Hetlandi, og tey einastu instrumentini, vit høvdu, vóru bert kumpassin og eitt flundrullóg.

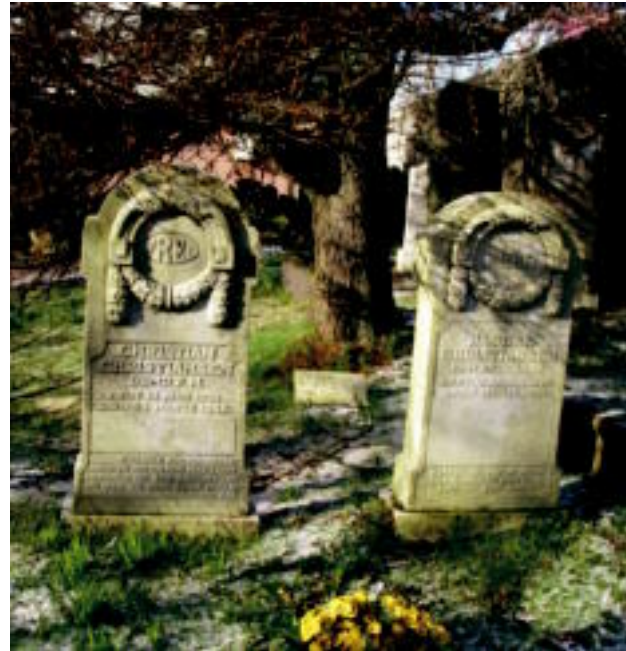
Tá ið vit høvdu siglt eitt gott samdøgur, komu vit framá ein bát, sum royndi við gørunum - tað var framvegis mjørki - og greiddu teir okkum frá, at vit vóru tætt norðanfyrir Muckle Flugga. Vit hildu so beinanvegin tvørturum.

Náttina eftir bleiv hann høgur í ættini við brennandi stormi. Tað var ikki annað at gera enn at lata Jákup Hans fara niður í motorrúmið og so negla kappan til. Pápi og Harald fóru niður undir har frammi, og varð kappin eisini fyrengldur. Hannimann varð surraður fastur við róðrið, og eg frammi við mastrina.

Tann náttin var ikki tespulig.

Maður við róðrið var horvin

Knappliga fáa vit ein øðiligan brotasjóg, og eg

haldi meg hoyra mann rópa. Tá sjógvurin er av, siggi eg, at eingin maður er við róðrið. Hannimann er horvin. Eg kvetti beinanvegin surringina og lesti meg aftureftir. Eg sá tá, at alt uppstandandi var sorlað. Afturkomin varð eg varur við, at ein hond helt um gelendarið í læ. Tá var tað Hannimann, sum hekkuttanborðs. Sjógvurin hevði tikið hann við sær, men hann hevði verið knappur og hevði fingið í gelendarið, og nú hekk hann har í aðrari hondini. Eg fekk hann inn aftur, og hann fór aftur til róðurs.

Stutt aftaná komu vit á heilt slættan sjóg, og samstundis tók tokan at lætta. Tá sóu vit sker og hólmar alla staðni rundan um okkum og skiltu, at tað var eitt grunnbrot, vit høvdu fingið. Vit royndu at sleppa okkum út um aftur

sum skjótast. Tá var veðrið eisini farið at batna. Hetta var á fjórða samdøgrið. Eg minnst, at pápi einaferð dukaði so óført niðri undir har frammi. Eg sparkaði kappan frá, og hann rætti okkum longdir og eina fløsku. Hann bað okkum fáa okkum, men ikki drekka ov nógv.

Skilti ikki, at teir vóru komnir undan

Tað, ið eftir var til Danmarkar, høvdu vit finasta veður, vit lógu á dekkinum og svóvu í sólini. Um Helsingør-leitið sigldi ein av Tulenius-bátunum, Ask, framum okkum. Seinni, tá vit komu til Keypmannahavnar, fingur vit at vita, at Ness hjá Boyggjasannu og Martin hjá Kaldbaks Peturi vóru niðurkomnir við Ask, og at teir, tá teir sóu Louisu beinanvegin skiltu, at tað var ein føroyskur bátur, og

FRED
CHRISTIAN
CHRISTIENSEN
DBMD (Dannebrogsmænd) F.M.
FØDT 13. MAJ 1852
DØD 23. MARTS 1928
JESUS SIGER: KOMMER
TIL MIG ALLE I SOM
ARBEJDER OG ERE
BESVÆREDE OG JEG VIL
GIVE EDER HVILE.
MATH. 11,28

--
FRED
RACHEL CHRISTIANSEN
FØDT HØJGAARD
FØDT 21. DECEMBER 1873
DØD 1. MARTS 1934
KAST AL EDER SORG
PAA HAM, THI HAN HAR
OMSORG FOR EDER
1. PETR. 5,7

fingur vissu fyr tí, tá teir sóu tjaldursflaggið. Teir spurdu okkum, hvar vit høvdu verið staddir óveðursnáttina. Sama spurdi skiparin á ferðamannaskipinum Botnia. Teir undraðust á, at vit vóru komnir heilskapaðir frá tí veðrinum, tí bæði skipini høvdu ligið tildreygað.

Vit komu til Keypmannahavnar ein seinnapart í strálendi sól, 5 ½ samdøgur eftir, at vit fóru av Havnini.

Í Keypmannahavn har framsýningin var, vóru vit einar 14 dagar, og so fóru vit til Humlebæk fyr at fáa nýggjan motor. Tá ið vit so fóru úr Danmark aftur, vóru vit inni á Skodsborg, hagar fleiri føroyingar fylgdu við okkum.

Komu á ólavsøku

Uppaftur var tað mestsum sjaskveður alla tíðina. Eg minnst, at tá vit nærkaðust Føroyum aftur, komu vit fram á ein hvalabát, sum segði okkum frá, at vit vóru á Sandoyarbanka. Tá broyttu vit kósina eina kvart striku suðureftir. Mjørki var, og knappliga sóu vit land. Ít var at siggja, hvar vit vóru. Pápi bað okkum gita. Summir hildu Skorararnar, aðrir at tað var Eystnes.

“Hyggið á sjógvin”, segði hin gamli. Tá sóu vit Dalsfles. Høvdu vit ongan tíð havt skift kós, vóru vit ivaleyst komnir beint á Borðuna.

Hetta var Ólavsøkuaftan. Tá ið vit vóru komnir á Kirkjubønes legði hin gamli stilt. Vit bíðaðu inntil dimmið, og so sigldu

Fyrri konan loðsin kallaðist Helena Katrina. Tá ið hon doyði giftist hann aftur við Rakul f. Højgaard. Hon var ættað úr Brekkunum á Toftum

Einasta myndin sum finst av Christian er henda umborð á Louise. Hann er tann triði aftasti. Sagt varð, at loðsurin vildi ikki lata seg avmynda

